

เปิดรับฟังความคิดเห็นของร่างพระราชบัญญัติการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน พ.ศ.

ด้วยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ได้รับมอบหมายให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งหน่วยงาน และแนวทางในการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินที่ยังไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากหน่วยงานใด ๆ สศค. จึงได้ ยกร่างพระราชบัญญัติการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน พ.ศ. ... (ร่าง พ.ร.บ.๑) ขึ้น และเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สศค. จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน พ.ศ. ... เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นต่อไป ดังนี้

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ เป็นกฎหมายว่าด้วยการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน โดยครอบคลุมบริการทางการเงินที่ให้สินเชื่อ ได้แก่ สินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพีโกไฟแนนซ์) และสินเชื่อที่มีการรับ สมุดคู่มือจดทะเบียนรถเป็นประกันการชำระหนี้ (สินเชื่อทะเบียนรถ) และบริการทางการเงินที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ ได้แก่ การให้เช่าซื้อ การให้เช่าแบบลีสซิง และแฟคตอริง ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนผู้ใช้บริการ

๑.๒ บริการทางการเงินดังกล่าวยังไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากภาครัฐ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ ในการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินให้มีมาตรฐาน และคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้บริการทางการเงิน จึงจัดตั้ง คณะกรรมการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน และมีสำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน

๒.สาระสำคัญของร่าง พ.ร.บ.๑

ร่าง พ.ร.บ.๑ ดังกล่าวแบ่งเป็น ๓ หมวด ๗๕ มาตรา โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๑ กำหนดนิยามของผู้ให้บริการทางการเงินที่จะได้รับการกำกับดูแลภายใต้ร่าง พ.ร.บ.๑

ร่าง พ.ร.บ.๑ ครอบคลุมผู้ประกอบการธุรกิจผู้ให้สินเชื่อพีโกไฟแนนซ์ ผู้ประกอบธุรกิจ ให้สินเชื่อทะเบียนรถ ผู้ให้บริการทางการเงินประเภทให้เช่าซื้อ ให้เช่าแบบลีสซิง และแฟคตอริง โดยอาจเพิ่ม ผู้ประกอบกิจการประเภทอื่นได้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๒.๒ หมวด ๑ คณะกรรมการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน สำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน และเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน

๒.๒.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ

(๑) ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่ง

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งอีกจำนวน ๖ คน ได้แก่ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และเลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม การประกอบธุรกิจประกันภัย

(๓) กรรมการจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยี และ ด้านบัญชี บริหารธุรกิจการเงิน หรือเศรษฐศาสตร์ ด้านละ ๑ คน รวม ๓ คน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งใดของผู้ให้บริการทางการเงินตามร่าง พ.ร.บ.๑ เว้นแต่เป็นการดำรงตำแหน่งเนื่องจากมีกฎหมายบัญญัติไว้เฉพาะ

และต้องไม่เป็นกรรมการหรือผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในนิติบุคคล ซึ่งมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของสำนักงาน

๒.๒.๒ คณะกรรมการฯ มีหน้าที่ออกระเบียบและกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และแนวปฏิบัติในการประกอบธุรกิจ การพัฒนาการประกอบธุรกิจ การขอรับใบอนุญาต และการขึ้นทะเบียนของผู้ให้บริการทางการเงิน รวมถึงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการขออนุญาต การขึ้นทะเบียน และค่าธรรมเนียมอื่น

๒.๒.๓ การแต่งตั้งและคุณสมบัติของเลขาธิการฯ

(๑) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือก เพื่อคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับเสนอชื่อเป็นเลขาธิการฯ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน และเสนอชื่อต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณา

(๒) เลขาธิการฯ ต้องไม่เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งใดของผู้ให้บริการทางการเงินตามร่าง พ.ร.บ.ฯ เว้นแต่เป็นการดำรงตำแหน่งเนื่องจากมีกฎหมายบัญญัติไว้เฉพาะ และเลขาธิการฯ ต้องไม่เป็นกรรมการหรือผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในนิติบุคคลซึ่งมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของสำนักงานฯ

(๓) เลขาธิการฯ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งใดของผู้ให้บริการทางการเงินภายในระยะเวลา ๒ ปี นับแต่พ้นจากตำแหน่ง

๒.๒.๔ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินเป็นหน่วยงานของรัฐและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ

๒.๓ หมวด ๒ การกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน

๒.๓.๑ ผู้ให้บริการทางการเงินประเภทให้สินเชื่อ ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจฟิโนเทคแนชและผู้ประกอบธุรกิจให้สินเชื่อทะเบียนรถ จะกระทำได้เฉพาะนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และคณะกรรมการฯ อาจประกาศกำหนดอายุใบอนุญาตก็ได้

๒.๓.๒ ผู้ให้บริการทางการเงินประเภทที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อ ให้เช่าแบบลีสซิ่ง และแพคตอริง ต้องขึ้นทะเบียนกับสำนักงานฯ โดยคณะกรรมการฯ อาจประกาศกำหนดอายุการขึ้นทะเบียนก็ได้

๒.๓.๓ ผู้ให้บริการทางการเงินทั้ง ๒ ประเภท ดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนด อาทิ มาตรฐานการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct) การเปิดเผยข้อมูลของผู้ใช้บริการทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลของผู้ให้บริการทางการเงิน โดยคณะกรรมการฯ มีอำนาจสั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง สั่งระงับการดำเนินการ สั่งให้แก้ไข หรือเสนอให้สั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

๒.๓.๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของผู้ให้บริการทางการเงิน ตลอดจนลูกหนี้และผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการทางการเงิน

๒.๔ หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

มีบทกำหนดโทษทางปกครองสำหรับ (๑) ผู้ประกอบธุรกิจโดยมิได้รับขึ้นทะเบียน และ (๒) ผู้ใดที่ไม่ปฏิบัติตามที่หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่ประกาศกำหนด และมีบทกำหนดโทษทางอาญาสำหรับ (๑) ผู้ประกอบธุรกิจโดยมิได้รับอนุญาต และ (๒) ผู้ขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามร่าง พ.ร.บ.ฯ

๒.๕ บทเฉพาะกาล

กำหนดให้ผู้ให้บริการทางการเงินที่ต้องขออนุญาตหรือขึ้นทะเบียนยื่นคำขออนุญาตหรือขึ้นทะเบียนแล้วแต่กรณีต่อสำนักงานฯ ภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ และในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

๓. การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

(๑) ด้านเศรษฐกิจ

กลไกการอนุญาตและการขึ้นทะเบียนผู้ให้บริการทางการเงิน ทำให้ภาครัฐเข้าถึงข้อมูลสถิติของผู้ให้บริการทางการเงินขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในท้องที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยทำให้ภาครัฐทราบปริมาณธุรกรรมสินเชื่อสำหรับประชาชนรายย่อยและนำมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์นโยบายเศรษฐกิจการเงินได้ต่อไป ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีฐานข้อมูลดังกล่าวปรากฏอยู่ในหน่วยงานใดของภาครัฐ

(๒) ด้านสังคม

การตราพระราชบัญญัติเพื่อกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินยังช่วยควบคุมดูแลการให้บริการทางการเงินหลากหลายประเภทที่ไม่เคยมีผู้กำกับดูแลให้มาอยู่ภายใต้การกำกับอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐาน และไม่เอาเปรียบผู้บริโภค โดยผู้บริโภคจะได้รับความคุ้มครอง เช่น ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สินเชื่ออย่างครบถ้วน มีเงื่อนไขสัญญา และการทำสัญญาที่เป็นธรรม มีอัตราดอกเบี้ยที่ไม่สูงเกินส่วนอันสมควร มีการเปิดโอกาสให้ร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้บริการ โดยได้รับการตอบสนองเพื่อแก้ไขปัญหาในข้อร้องเรียนดังกล่าวอย่างทันท่วงที เป็นต้น

นอกจากนี้ การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลการให้บริการทางการเงิน จะทำให้มีหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบการรณรงค์ ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบของผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงินได้อย่างมั่นใจ

ในการนี้ สศค. จึงขอเชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อร่าง พ.ร.บ.ฯ ระหว่างวันที่ ๙ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ ทั้งนี้ สามารถแสดงความคิดเห็นมาได้ทาง

โทรสารหมายเลข: ๐๒ ๑๖๙ ๗๑๓๘

Email: fidp@fpo.go.th